

ranil pljuča. Paznika so prepeljali v brezupnem stanju v ptujsko bolnico.

Tat se obesil v zaporu. Iz Ptuja poročajo: Dne 24. oktobra se je obesil v zaporih tukajšnje policije Krapša Ivan, znan dolgoprstnež in tat. Krapša je rodom iz Krčevine pri Ptuj in star 30 let. Istega dne zjutraj so ga orožniki pripeljali v Ptuj s Pragerskega, da bi ga zaslišali radi nekih ponovnih tatvin. Ko je hotel orožnik zaslišati Krapšo in je vstopil okrog 10. ure dopoldne v polic. zapor, je Krapša ležal in imel krog vratu vrstico, ki je bila pritrjena na okrogel železen obroč. Poklicali so takoj g. dr. Vrečka, ki je vse poskusil, da bi obešenca spravil k življenju, toda to se mu ni posrečilo. Krapša se je najbrže sodil sam za svoje grehe in se v trenutnem obupu nad samim seboj obesil. Dolžili so ga, da je izmaknil v Ptuj in v Mariboru 20 dvokoles.

*

Skrivnosten izgin.

Dne 15. X. se je pripeljal iz Petrovcev v Prekmurju na razpravo 76letni posestnik Franc Korošec. Spremljal ga je njegov sosed Franc Perš, brezposelni delavec. Istočasno kakor Korošec sta se pripeljala v Maribor tožena posestnik Belek in njegova žena. Cela prekmurska družba se je podala v Mariboru v dve krčmi, kjer so pili. Zakonca Belek sta šla k počitku k nekemu kočijažu. Korošec in Perš sta si poiskala prenočišče na senu na sejmišču poleg mari-borske klavnice.

Drugi dan 16. X. Korošca ni bilo na razpravo. Pojavil se je na sodišču mesto Korošca Perš in povedal sodniku, da je Korošec v noči neznan kam zginil. Korošca tudi domov v Petrovce ni bilo in radi tega je postala zadeva z zginutjem sumljiva.

Zakonca Belek sta izjavila orožnikom, da je imel Korošec sigurno pri sebi večjo denarno svoto iz bojazni, da bi mu doma denarja kedo ne izmaknil.

Zlatorogovo TERPENTINOVNO MILO

Žandarji so prijeli Perša in ga začeli zasliševati. Izjavil je, da sta omenjeno noč s Korošcem zastoj iskala prenošče po Mariboru. Perš je pregovoril starčka, da sta šla na seno pri mestni klavnici. Ko se je Perš zjutraj prebudil, ni bilo Korošca nikjer. Iskal ga je povsod zaman in je končno šel na sodnijo in je tamkaj povedal, da starega Korošca ne bo k obravnavi.

Orožniki so napovedali Peršu, ker ga osumljajo razne okoliščine, aretacijo. Prignali so ga v Maribor, kjer so si ogledali prenočišče pri sejmišču. Osumljeni Perš taji vsako krivdo.

Skrivnostni izgin je dobil čisto drugo lice, ko je naplavila Drava 24. X. v Markovcih niže Ptuja truplo Franca Korošca, ki ima sledove ran. Sodno raztelesenje je dognalo, da so rane od trkljanja trupla po kamenju v Dravi.

Vsled vseh teh pojavov žandarji Perša niso izpustili, ampak so ga izročili sodišču, da zločin razčisti.

Pri naplavljenem Korošču so našli le malenkostno denarno vsoto, če ravno so izpovedali Koroščevi domači, ki so prepoznali naplavljenega truplo kot pravo, da je imel oče oziroma mož, ko je šel z doma nekaj tisočakov.

Tudi po prepoznanju v Markovcih naplavljenega trupla dokazuje Perša,

da ni v nobeni zvezi z zagonetno starčkovo smrtjo.

*

Slovenska Krajina.

Soboška gimnazija. Ohljudljeno nam je, da se bo v doglednem času višja gimnazija poddržavila, kakor hitro namreč bodo to dopuščale državne finance. Takoj po ukazu Nj. Vel. kralja o vpostavitvi višje gimnazije in sicer postopoma, se je ustanovil poseben kuratorij za samoupravno gimnazijo. V tem kuratoriju so trije zastopniki soboške občine, dva zastopnika staršev in dva zastopnika gimnazije. Po nalogu ministristva prosvete se je začelo takoj z vpisovanjem učencev za 5. gimnazijski razred. Kakor izvemo, se je vpisalo v 5. razred 40 učencev. Tako šteje sedaj soboška gimnazija 400 učencev, kar je vsekakor lepo število in jasen dokaz za potrebo popolne gimnazije. V 5. razred je prišlo nazaj 28 učencev in sicer iz Ljubljane 11, iz Maribora 9, iz Ptuja 4, iz Kočevja 1 in iz Celja 1, 14 dijakov ni bilo vpisanih nikjer, ker radi pomanjkanja sredstev niso mogli na druge gimnazije po dovršitvi nižje srednje šole v Soboti. Tako se je sedaj tudi tem učencem izpolnila prisrčna želja, da bi končali svojo srednjo šolo doma. Odziv dijakov na poziv gimnazijskega vodstva je bil takojšen. Upamo, da bodo merodajni krogi uvideli kaj kmalu prevažno potrebo soboške gimnazije v nacionalnem in kulturnem oziru in bodo pod-

Askari.

V bojnih poročilih iz vzhodne Afrike tolikokrat čitamo, da se borijo domačini Abesinci in sicer askari na strani Italijanov. Askari tvorijo pretežno večino italijanske vojske v vzhodni Afriki in so pokorni Italijanom, ker jih ti plačajo. Askari so veliki, po 180 cm do 2 m visoki. Družine imajo pri sebi v taboriščih. Po veroizpovedi so koptiški kristjani in muslimani. Oblečenj so v zelo pestre uniforme, navadno bosji in imajo kvačjemu na nogah sandale. Kot vojaki najemaniki dobivajo dnevno 2 liri mezde, pri daljšem službovanju tudi 3 lire. Seveda prejema tudi vojne doklade, tako da

Januš Golec:

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

(Dalje.)

Lavison se je pokazal na prebriskem povratu od najboljše strani. Vedno je spodbujal tovariša k vstrajnosti in upanju na slučajno rešitev. Od ranjenja komaj nekoliko opomoglemu Francu so vidoma pojemale moči. Prve ure tavanja so se mu dozdevale še nekako znosne, ker sta ga priganjala k prestavljanju nog vihar in tovariš. Po daljšem gabanju s pomočjo snežnih obročev po snegu Franc ni več znal, ali gre za hojo dveh ali 20 ur. Zašla sta v globoko kotlino, katera jima je nudila zasilno zaščito. Lavison je obstal in pripomnil:

»Franc, tukaj se bova odpočila nekaj časa. Odpočitek sva zaslužila. Ali se še spominjaš na hríb, katerega sva prekoračila pred kratkem? Dobro znam, kje da sva. Tekom 6 ur sva prodrla 40 km daleč proti jugu. Takale hoja je že nekaj! Veter nekako pospešuje najine korake. Kako se pa kaj počutiš?«

16

»Izborno«, se je glasil odgovor.

»Te zebe?«

»Ne.«

»Si utrujen?«

»Ne.«

»Lačen?«

»Hm — tudi ne.«

»Si resnično junak in radi tega boš pojedel falad jelenjega mesa.«

»Ni treba, Lavison, sedaj še ne.«

Amerikanec je ugasnil žepno svetilko, da bi štedil z baterijo. Tema ju je objela. Franc se je naslonil s hrbtom ob sneg, trudil se je, da bi si odpočil ude in njim ulil novih moči za nadaljevanje poti. Čutil je, kako se mu krčijo vsled težke in komaj zaceljene rane moči. Res, da sta prehodila srečno ter korajžno 40 km, pa koliko sto in tisoč ju je še čakalo, predno bi naletela na kako človeško bivališče. Prepričan je bil, da bo zmogel 40 nadaljnih kilometrov še dobro. Če bo napel vse moči, bo spravil do 70 km, a končno bo le pri kraju s telesnimi silami. Kaj bo neki počel Lavison, če bo opešal za vsem?

vzeli vse korake, da se soboška gmnazija čr prejje podržavi.

Sobota. Bolničarski tečaj Rdečega križa v Soboti se je otvoril dne 14. oktobra. Otvoril ga je sam sreški načelnik g. Lipovšek ob 5. uri popoldna. V tečaj se je vpisalo 35 slušateljev in slušateljic. To je vsekakor lepo število in priča dovolj zgovorno o zanimanju za ta tečaj, ki bo trajal tri mesece. — Poročil se je te dni g. Oto Cvetko, uradnik na hranilnici soboške občine, z gdč. Bartakijevo iz Marčišavec. Mlademu paru obilo božjega blagoslova! — Dne 16. oktobra je Sobota doživela letalski napad. Napad so izvršila štiri vojaška letala. Vsekakor so mnogi sledili temu zračnemu napadu z velikim zanimanjem, vendar pa moramo pripomniti, da se nekateri niso želeli potrebnih predpisov. Kaj pa bi bilo, če bi se resnično izvršil napad na naše mesto? Ali bi se potem tudi nekateri smejali? — Kolodvorska ulica je vedno polna prometa, zlasti od tistega časa, odkar smo izgubili Radgono, ker je postala Sobota takorekoč trgovsko središče Slovenske krajine. Tako se je povečal tovarni in osebni promet. Ta ulica je bila ob deževnih dneh polna blata. Letos so se lotili temeljitega popravila. Sedaj pa so naenkrat ustavili delo, češ, da ni več denarja. Ulica je sedaj razkopana, kar ovira promet. Čudimo se le, da še ni prišlo do kake večje nesreče. Sedaj ob deževnih dneh v jeseni se bo povečalo tudi blato, da ta ulica skoro ne bo za noben promet. Zato je nujno, da se najde nekje potreben denar za dovršitev te tako prometne ulice. Upajmo, da bo občinska uprava to storila. — Kakor poroča Ekspoziturna komisija borze dela v Soboti, je ministrstvo za soc. politiko in narodno zdravje z aktom št. 616 z dne 12. 10. 1935 znižalo prevoz sezonskim delavcem za njihovo žito iz Vojvodine od prejšnje tarife eno tretjino prevoza na eno petinko. Veseli smo tega znižanja na železnici, ker se tako še bolj poceni prevoz tako težko zasluženega žita naših poljskih sezonskih delavcev v Vojvodini. Vsem poljskim delavcem iz Slovenske krajine to iz srca privoščimo.

Turnišče. Umrla je v petek dne 18. t. m. vdova Čeh Ana, po domače Ivanova, v starosti 62 let. Ležala je komaj par dni. Bolehala je sicer že precej časa, vendar je lahko opravljala hišna dela brez večjih težav. Par dni pred smrtjo

pa se je lotila pobiranja grozdja po brajdi na domačem dvorišču. Nenadoma pa ji je noga zbrčala z lestve na vozu in je padla na tla. Vsled padca je dobila notranje poškodbe in je v par dneh preminila, prevedena s sv. popotnico za umirajoča. Pokojnica je bila blaga in gostoljubna žena, zato je njena smrt zbudila pri mnogih ljudeh veliko pomilovanja. Pokojnica zapuščena dve dorastli hčerki, katerih starejša je poročena doma, mlajša pa je odšla v daljno Francijo za zaslužkom komaj pred meseci. Pogreb, ki se je vršil v nedeljo dne 20. t. m., je pričal, kako so cenili pokojnico mnogi ljudje. Naj ji bo dobri Bog plačnik za njena dobra dela! Preostalima hčerkama in sorodnikom naše iskreno sožalje!

Gornja Lendava. Zopet odhajajo od nas naši sinovi in hčere, naše dobre matere in skrbni očetje. V Francijo, v tujino gredo za kruhom. Še so prihitali pred odhodom v cerkev Marije, zaščitnice domače fare, sprejeli so sv. obhajilo ter Boga prosili varstva v tujini in srečne vrnitve. Odsli so 25. oktobra iz Murske Sobote. — Hišo si nekdo postavlja, pa desk nima, zato si je pomagal na ta način, da je ponoči odnašal kar vse vprek iz naše žage. Pa so ga dobili in kar z vozovi vrnili nazaj deske v žago.

Črenovci. V nedeljo dne 3. novembra vpripori tukajšnja deklška Marijina družba »gro Roka božja«, na katero vse vabimo!

Divjaški uboj. V nedeljo dne 20. oktobra so bile veselice v Gornji Bistrici, v Turnišču, na Hotizl in še nekaj manjših. Do mesarjenja je prišlo v Turnišču, razgrajali so na Hotizi, a najhujše je pa bilo na Gornji Bistrici, kjer se je zgodil res zverinski uboj, oziroma umor. V gostilni Vučko, ki je edina gostilna na vseh

treh Bistricah, je bila plesna veselica. Gostov je bilo razmeroma malo. Pametnejši fantje, ki sicer ljubijo gostilne, ne pa pretepov, so odšli na Melince. Ves večer je bilo okrog Vučka čudno ozračje. Fantje niso bili pijani, to povdarjamo, pa so skleпали, koga da bodo naredili »mrzlega«. Glavni pretepači iz Gornje Bistrice so hodili okrog in hujskali. Krog 9. ure zvečer so bili zbrani pretepači po cestah in čakali z vilami, krampi, bati, noži in sekrami. Kdor je to videl, bi se moral razjokati, če bi pomislil, kako divja je postala naša mladina. Ko so se fantje in mošje iz Srednje Bistrice vračali domov, se je začel krvavi ples. Znani divjaki iz Gornje Bistrice so vpili in kleli, da se je vsak zgrozil, kdor je to slišal. Ker pravega niso mogli dobiti, so zdvijali nad mladim možem Lebar Otonom. Ta je hotel zbežati in se izogniti mesarjem. Ni nikomur ničesar naredil in se je mirno vračal. Zbežal je na Grafičovo dvorišče in se skrivil pri stani. Pa zverine, to niso bili ljudje, so ga našle in tam brez uemiljenja zaklale. Niti branil se ni. Vse kosti na hrbtu so mu zdrobili, v glavo je dobil več ran s sekirami. Huje so delali z njim kot s kako kravo. Ko je ležal ves krvav v nezavesti, so še vedno udrihali po njem. Čez pol ure je izdihnil. Zapuščena mlada žena, s katero se je poročil letos spomladi. Strašen zločin! Ljudje so razkačeni. Morilci so iz Gornje Bistrice, vsi znani pretepači in že večkrat kaznovani. — Isti večer je neka druga družba spravila dva v bolnico: Škafar Jožku so prerežali žile na roki, da mu je skoraj vsa kri stekla, Šernek Ignacu so pa obraz razrezali.

DRUŠTVENE VESTI

Iz komunizma nazaj v katolicizem.

Z vsem ognjem svoje mlade duše se je oprijel komunizma, kakor sveža brazda željno sprejme v sebe posejano se-

me. Bil je ne samo navaden pristlaš komunistične stranke, marveč generalni tajnik in voditelj mladinske organizacije te stranke. In vendar je spredel, da je komunizem velika zmeta, zabloda in prevara. V Rusiji je na njegovih sadovih opazoval, kakšen je, da je za ljudstvo največja gospodarska nesreča. Hkrati pa se je začel v globočini njegove duše odpor proti protivernosti in brezbožnosti, ki je bistvena točka komunističnega programa. Obrnil je

Uverjen je bil, da ga bo položil tovariš na ročne sani, katere je vlekel seboj samo radi njega. Gotovo ga bo peljal ter vlekel naprej, dokler ne bo tudi on . . .

Ko sta se podala zopet na pot, si je pržnal Gruber sam pri sebi, da ga odpočitek ni poživil, ampak še bolj utrudil. Strahoviti mraz mu je vedno bolj silil skozi obleko. Dokler se je premikal, je še nekako šlo, če pa je obstal in si opomogel za sapo, je postal trd, da se je obdržal komaj na nogah. Lavison je prepoznal, kako je z njim. Da bi imel dovolj luči, je položil žepno svetilko v sneg in je odrgnil tovarišu obe od mrzličnih mravljincev zasledovani nogi.

»Ti dobro dene, prijatelj?«

»Tisočera hvala!«

»Upaš, da se boš sedaj lažje premikal?«

»Na vsak način . . .«

Kobacala sta naprej . . .

Nekaj ur pozneje sta bila na vrhu grebena. Lavison se je ozrl nazaj in zagledal tovariša na kolenih in si pomaga z rokami naprej. Bilo je četrtič, da se je zgrudil Franc tekom pol ure, a tokrat le ni mogel več vstati.

Lavison mu je pomagal kvišku in ga podprl napram vetru.

»Pomilovanja vreden siromak. Brez moči in upanja si. Tako na psu še pač nisi bil, kaj?«

»Ne morem zato, da sem oropan vseh moči. Pusti me v snegu in nadaljuj sam pot!«

Tovariš je oprhal sneg z onemoglega in ga tolažil:

»Majhen odpočitek in par koscev mesa bo čudovito učinkovalo. Moral bi že bil poprej postati. Tukajle, tovariš! Sicer ni veliko, pač pa je jelenje meso močno redilno.«

Čeravno je bil Francu ponujeni koscec mesa majhen, je vzbudil njegov obseg nezaupanje. Potipal je z roko porcijo in razkril, da mu je odstopil prijatelj še del svojega deleža, tako da njemu samemu ni ostalo domala nič.

»Lavison! To pač ne gre, da prikrajšuješ samega sebe! Ti potrebuješ moči bolj nego jaz, kajti vse je odvisno od tega, če boš vzdržal ti!«

Franc ni miroval poprej, dokler mu ni vzel tovariš z roke dela porcije. Mesto da bi ga bil pojedel, ga je shranil v žep.

»Posadil te bom na sani. Franc, je vabil

pridejo nekateri na 6 lir dnevno, poleg tega imajo zastoj vso prehrano, sestoječo iz 800 gramov moke za vsakega vojaka, 500 g moke za ženo ter 100 gr moke za vsakega otroka. Pri svidenju se poljubljajo na lica.

Mednarodna policija v abesinski prestolci.

Za varstvo inozemcev v Abesiniji se je osnovala v glavnem mestu v Addis Abebi 100 mož broječa policijska četa. Mednarodna policija je podrejena ukazom francoskega, angleškega in nemškega poslanika.

Letalo Mussolinijevega sina.

Mussolini ima na abesinskem bojišču 2 sina. Letalo sina Brunna Mussolini je bilo

hrbet komunizmu ter se vrnil v naročje katolicizma.

Ime mu je Henrik Matorassa. Domočina mu je Španija. Ko se je lansko leto odpovedal komunizmu ter se spreobrnil k dejavnemu katolicizmu, je to vzbudilo veliko zanimanje javnosti, ki je navajala različne razloge za njegov korak. To je Matorassa prisililo, da je sam navedel v javnosti prave razloge svojega preroda. Med drugim je izjavil: »Moja mlada, ognjevitna duša je hrepnela kvišku, da vodi boj za vzvišene ideale. Kar pa me je obdajalo v komunističnih vrstah, je vse bilo nizko. Prej sem upal, da more marksistični materializem rešiti socialno vprašanje. Prevenil pa sem se, da tega ne morem storiti. Niti v ljubezni svoje soproge niti v ljubezni do otroka nisem našel tega, po čemer mi je hrepnela duša. Mislim sem že na samomor.

Takrat pa so me povabili na svoj stanek spiritisti. Smejal sem se komedijam, ki sem jih tam videl. Ko mi je potem prišla v roke knjižica, ki sem v njej našel besedo »Bog«, me je globoko pretreslo. Pred očmi mi je vstala mladost, cerkev in bogoslužje. Celo noč sem mislil samo o tem in drugi dan sem kupil sv. pismo. Začel sem ga čitati in naenkrat je pred mojimi očmi zasijala resnica. Tukaj je rešenje vprašanja o socialni pravičnosti. Imel pa sem še mnogo dvomov in ugovorov. Razgovarjal sem se z nekim starejšim duhovnikom, ki mi je svetoval, naj se z vso vneto svojo dušo v molitvi obrnem do križanega Zveličarja, da me reši mojih bolí. Nekoliko dni sem molil in sem to dosegel, da sem šel s svojo soprogo v cerkev ter poslušal verske resnice.

V katoliškem nauku sem našel vir, ki je ugasil mojo žejo in pomiril mojo težnjo, da osvobodim trpine. V tem nauku sem našel najostrejšo obsodbo in strašne kazni za tiste, ki izkoriščajo delavce. 11. maja 1934 sem se dal cer-

kveno poročiti s svojo ženo, s katero sem do tedaj neporočen živel. 16. maja sem proglasil v časnikih, da se odpozem vsem zmotam in zablodam in sem povabil svoje sodruge, da gredo za mano. Obenem sem objavil, da stopim v vrste borcev za katoliške delavske organizacije. Storil sem to in od takrat raste moje navdušenje in prepričanje, da je to edina pot, ki vodi do rešitve človeškega rodu.«

*

Sv. Lovrenc na Pohorju. »Slov. Gospodar«, ki je kot zvest prijatelj krščansko-narodne prosvete izčrpno poročal o ustanovnem zborovanju tukajšnjega Kmečkega bralnega društva v novembru 1885, zabeležuje s simpatičnim poročilom tudi proslavo njegovega 50 letnega jubileja. Vršila se je 27. oktobra ob lepem vremenu, ki je po celotedenskem deževanju razvedrilo in posvečilo tudi duha človeškega. Predsednik Prosv. zveze dr. Hohnjec je s poljudno izrazitimi besedami obrazložil zgodovino naše prosvete pred in po svetovni vojni ter nujno priporočal društvu, da izpolnjuje in izvršuje Slomškovo prosvetno sporočilo, ki si ga je takoj izpočetka izbralo za vodilo. Nato je s primernimi spemnimi besedami izročil diplomu častnega članstva 4 možem, ki jih je društvo ob tej svečanosti priilki odlikovalo: za krščansko prosveto navdušeno in požrtvovalno delujočemu domačemu župniku Janezu Oblaku, šentpeterskemu župniku Ivanu Hančigaju, nekdanjemu šentlovenskemu kaplanu radi njegovih izrednih zaslug ob zgraditvi društvenega doma, Ivanu Fišingerju kot zvestemu prijatelju društva od njegovega početka in Romanu Pušnjaku, očetu dveh gospodov kaplanov, ki je že celo vrsto let predsednik društva ter je bodisi sam bodisi v zvezi s svojima vrliima sinovoma mnogo storil za prosep krščanske prosvete. Člani društva so prav dobro na odru proizvedli zanimivo gledališko igro »Podrti križ«, ki jo je iz češčine prevedel domači g. župnik Oblak. Igro je režiral navdušen in nadvse požrtvovalno delujoči prosvetni delavec učitelj Petrun, ki je tudi izveščal in vodil pevski zbor, ki nam je prav živahno in spretno

zapel nekaj težkih pevskih točk. Med odmori je pod njegovim vodstvom sviral tamburaški zbor. Bila je v celoti proslava, dostojna zlatega prosvetnega jubileja. Naj bi bralno društvo po priprošnji Slomškega, čigar prosvetnemu vodilu se je izročilo, tudi v bodoče blagonosno darovalo za dobrobit in napredek slovenskega ljudstva!

Teharje. Letošnjo sezono otvori pri nas Dekliški krožek Prosvetnega društva, ki bode vprizoril v nedeljo dne 3. novembra in ponovil v nedeljo dne 10. novembra ob treh popoldne v društveni dvorani na Teharjih dva lepi igr. Čisti dobiček je namenjen za strokovni pouk naših deklet, ki se vadijo v naši društveni sobi ročnih del in šivanja, zato pridite v običnem številu! — Za naslednjo prireditev pripravlja Prosvetno društvo Medvedovega »Črnošolca«, člani Ljudske knjižnice pa lepo ljudsko igro »Črna žena«. — Za dolge zimske večere priporočamo, da si izposojujete knjige iz Ljudske knjižnice na Teharjih, katera posluje vsako nedeljo v društveni dvo-

pri mestu Makale južno od Aduca na severni fronti na izvidniškem poletu zadeto od 4 strelcov. Zanimivo je to, da so obstreljevali letalo baš tam, kjer so čete abesinskega predajnika rasa Gukše, ki je prejel s svojo telesno stražo k Italijanom in je italijanski kandidat za abes. prestol.

Družba, ki upravlja Sueški prekop,

javlja, da so prepeljali doslej Italijani skozi kanal 200.000 mož. Vrnilo se je po prekoku iz Abesinije 6000 bolnih in ranjenih. Za vsako ladjo, ki plove skozi Suez, plača Italija 3000 funtov šterlingov pristojbine. Doslej so zplačali Italijani Angležem za prevoz čet skozi prekop 750 tisoč

Lavison, ko sta se napravljala za nadaljno pot. »Samo par ur te bom vlekel; če bova zopet počivala nekaj časa, boš spet dober pri nogah.«

Franc se je branil odločno: »Nočem, da se mučiš z menoj, prijatelj; nočem in nočem! Se še bom pehal naprej na lastnih nogah.«

Da bi pa tudi dokazal istino svojih besed, je hotel napraviti za poskušnjo par korakov, a se je zvalil v sneg.

Lavison je priskočil, ga pobral, položil na ročne sani, zavil ter povezal tovor.

»Peljal se boš«, je zapovedal. »Še boš rabil moč, ko te tudi jaz ne bom mogel več vleči.«

Opotekaje se od lastne utrujenosti, je potegnil za motvoz, za katerega so bile privezane sani, in se zgubil v noč.

Lavison sam je že bil oslavljen radi gladu. Njegova pred kratkem zaceljena noga ga je bolela, grozna zima je majala njegove moči in pri vseh teh nadlogah je še moral vleči znatno obtežene in natovorjene sani. Neskončnost se mu je dozdeval pot pred njim... Njegova dolgoletna izkušnja mu je napovedovala glasno, da ne bosta nikdar dosegla s tovarišem cilja. Kljub grozni

zavesti je stisnil zobe in se otresel v obup ga tirajočih misli. Naprej, zmiraj naprej, dokler še bo preostalo količkaj moči...

Lavisonu se je dozdevalo, kakor bi ne bila tema več tolikanj neprodurna nego poprej. Razločil je že sani in tovariša na njih. Tu in tam so se tudi pojavljale temne sence ob straneh, ki so se dvigale iznad snega in so morale biti očitno sive skale.

Na neznatni vzboklini je postal za par trenutkov, snel rokavico ter otipal uro. Deset. Torej se je danilo. Bila sta skoro 20 ur nepretrgoma na potu.

Tudi vihar je popuščal. V podečih se oblakih je bilo videti tu in tam večje predore. Ali gre samo za kratek odmor strašnega blizzarda, ali za popolen prekin, Lavison ni mogel reči, vendar se je čutil znatno ojačenega že vsled slabotnega dnevnega svetlikanja. Nov up ga je navdajal. Pogled na sani mu je razodel, da tovariš spi. Njegova stara odeja je do onemoglosti izčrpanemu prijatelju pripomogla, da se je ogrel in ga je premagal spanec. Prav tako!

Lavison je že bil skoraj čisto po vzbočku na-

rani. V zadnjem času se je na novo preuredila in nabavila lepo število novih knjig. Izposojuje tudi priljubljene Karl Mayeve knjige, katerih je v knjižnici že 17 dosedaj izišlih knjig. Dobite pa tudi druge najnovejše lepe knjige.

Hoče. Že precej časa se opaža, da brezvestni zločinci ne pustijo v miru niti mrtvih in kraje s pokopališča cvetlice, okraske, sploh vse, kar se da odnesti, tako da so nekateri grobovi naravnost opustošeni. To je vse obsodbe vredna brezvestnost. Žalostno je, ako že nedolžne cvetlice na grobovih naših rajnih niso več varne pred tatinskimi zlikovci. Pristojno varnostno oblast pozivamo, da posveti več pozornosti tem žalostnim pojavom.

Selnica ob Dravi. Bratovska nedelja. Naša bratovščina (živega rožnega venca za verne duše), znana po Slovenskem Štajerskem in tudi po sosednih pokrajinah, obhaja svoj praznik v nedeljo, 3. novembra. Pridite, ki vam je mar vaš dušni blagor in blagor naših rajnih!

Sv. Trojica v Slov. gor. Najnovejše! Magnati padajo. — Tudi pri Sv. Trojici v Slov. gor. v trgu padajo. Dolgo vrsto let so se šopirili in košatili, koristili pa nič. Rasti so hoteli do neba. Toda, kdor previsoko leta, nizko pade. Divje kovanje mislim, ki so v trgu zavzemali samo prostor in ovirali promet, koristili pa tržanom niso prav nič. Trški olepševalni odbor je pametno ravnal, da jih je obsodil na smrt pod sekuro. Osem jih je padlo pretečeni teden, druge pa čaka ista usoda prihodnje dni. Žalovali bodo za njimi, mogoče, samo »štandardarje«, ki so ob sejnih in shodih romarjev v njihovi sencu prodajali svoje blago in si ohlajali od kričanja razgreta grla. Tržani pa bodo veseli, ker bodo pridobili v trgu na prostoru pa tudi na izkupičku, ker se bo lahko postavilo več stojnic. Trg sam pa bo dobil vse lepše lice, kakor ga je imel do sedaj pa tudi bolj privlačno moč za izletnike in romarje.

Sv. Andraž pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo v Št. Andražu pri Velenju ponovno splošno željo občinstva dne 3. novembra narodno igro »Črna žena«. Vsi prijazno vabljeni posebno pa še tisti, ki se prve prireditve niste mogli udeležiti.

Črna gora. (Od kedaj: »Ptujška gora?«) Pred kratkim sem kot »Černogorski rojak« obiskal svoj rojstni kraj, kjer sem tamošnjega dolgoletnega trgovca vprašal, zakaj in kdaj se je prvotno ime »Črna gora« prelevilo v »Ptujško goro«, dasi nima ta trg s Ptujem nikake zgodovinske zveze, ker je oddaljen od tega mesta 12 km, in tamošnja »Ptujška gora« se pa imenuje »Mestni hrib« ter sem zvedel, da je to ime prevrgel prejšnji g. župan Peče in predložil to novo ime okrajnemu glavarstvu, katero si je ta predlog potem tudi osvojilo. Da se pa kar tebi nič in meni nič premetujejo naša stara krajevna imena, to pa vendar ne gre in mi tudi ne živimo več ne pod Italijani in ne več pod Madžari, katerim služi kot posebna slast, ako osebna kakor tudi krajevna imena čimbolj Slovencem izpačijo in bi bil okrajni glavar lahko kratkim potem gotovo zvedel, kako se glasi pristno in zgodovinsko ime tega kraja. Pravilno ime je pa »Črna gora« in ima radi tega to ime že v naravi, ker tvori gora velikansko »čera« žrneljščka, laporja ali sprimeka, ki se rabi za žrnlje, in ima na najvišji točki te čeri veliko cerkev, odnosno prejšnji tabor. Ta gora ima izredno znamenitost, ker ima kar na temenu te čeri pet pramenov vode, kar je nenavadno, ker ti v največji suši tudi ne presihajo, kar se mora priznati kot posebni dar narave, kjer najdejo na tisoče šteti romarji tudi vedno dovolj pitne vode prve kakovosti. Nek duhovnik, ki je svoj čas prepotoval goro Sinaj, je vrh tega ugotovil, da vlada tukaj popolnoma isto vodno razmerje, kakor na gori Horeb, o kateri je iz sv. pisma znano, da je tam Mozes iz skale privabil več pramenov vode s svojo palico. Res je sicer, da so nekateri, ki niso poznali pojma »čera«, v slovenščini začeli pisati »Črna gora« in je ta napaka celo prešla v napise starih cerkvenih zastav, toda ona lična gora na Moravskem, katera

tudi stoji na ogromni čeri, se istotako v češčini glasi kot »Černa hora« (gora), kajti v slovenščini so besede »črna« in »čera« popolnoma različne jezikovne tvorbe. Ker pa sedaj naša vlada stremi za tem, da ostane narodu vse nedotakljivo, kar je njegova last, upajmo, da bo v doglednem času naša »Črna gora« zopet dobila svoje staro zgodovinsko ime, in to ime tudi ni nikaka novotarija ali izmišljotina, kajti tukajšnji letopisec Karol Goldner je že leta 1855, dasi je bil trd Nемец, vedno le rabil ime »Črna gora«, ako je kaj objavil iz našega trga v Gradcu v časopisu »Der Aufmerksame«. — Takih krajepisnih nestvorov se je pri nas precej vteplo in bi bilo umestno s časom vse ono spraviti v sklad z zgodovino kakor jezikoslovno, kar se je pokazalo kot napačno, čeprav se tudi naravni čut naroda temu protivi. — Davorin Žunkovič.

Ljutomer. Praznik vseh svetnikov bomo letos v Ljutomeru slovesno praznovali. Pred procesijo bomo namreč najprej blagoslovili spominsko ploščo v svetovni vojni padlim vojakom naše fare. Plošča je vzdana na sprednji strani cerkve, nasproti kapeli sv. Florijana. Plošča je iz mostarskega granita. Na plošči je vrezanih 150 imen, toliko jih je padlo iz naše fare v svetovni vojni. Zlate črke je izdelal kamnosek g. Močnik iz Murske Sobote. Na ta način je odbor najlepše rešil vprašanje spomenika padlim vojakom. Po blagoslovlitvi gre procesija na pokopališče, kjer bo najprej blagoslovljen novi veliki križ, ki je iz železobetona. Vse sedaj živeče farane bo preživel. Nato bodo sledile molitve za rajne. Pokopališče je letos na novo preurejeno, da na poteh ne bo več tako blato kot je bilo prejšnja leta. Pokopava se po določnem načrtu, da bo tako pokopališče sčasoma dobilo spodobno obliko. Opomba: Tudi na pokopališču velja 7. božja zapoved, ki se glasi: ne kradi! — Trgatev v ljutomerskih gorcih še vedno ni končana. V gosposkih vinogradih imajo trgati še za cel teden. Zadnje dneve je vreme nagajalo. — Prosvetno društvo ima 10. nov. po osmi maši svoj redni občni zbor. Opozorjamo že danes vse člane, pa tudi nečlane, ki ob tej priliki lahko pristopijo.

vzdol, ko je zadel nenadoma z naprej nagnjeno glavo ob oviro. Pogledal je in prepoznal, da mu zapira pot s snegom obložena smreka. Neverjetno! Snel je z glave kapuco in pogledal med vejami proti vrhu. Ne, v tem slučaju ni šlo za črno okameneli preostanek predzgodovinske dobe, ampak za pravo, živo smreko; četudi so jo zveržili viharji na vse strani. Vse veje smreke so kazale proti jugu. Morala sta že doseči mejo, v kateri raste živo drevje!

Med tem, ko si je drgnil orjak opraskano čelo, je prepoznal dalje spodaj še več pritlikavih smrek in celo majhne skupine; stare, vojno preizkušene frontne bojovnike rastlinstva.

Spodaj pod varstvom skupine dreves je obstal, da bi določil, kje da je. Obrežje reke Northumbria je bilo mogoče še oddaljeno 15 km. Pa morda je že tudi v temi prekoračil reko, ne da bi se bil zavedel. Sklenil je, da se bo držal naprej še bolj južno, nato pa sledil s pomočjo kompasa vzhodni smeri ob robu jezera, ker tamkaj nekje je moral zadeti na posamezne ter samotne iskalce zlata. Če bi že le ne bil tako izčrpan.

Obstanek sani je zbudil Franca. Zravnal se je v sedeči položaj in gledal radovedno okrog sebe.

»Kje sva, Lavison?«

»V pokrajini dreves.«

»Kako daleč še je do človeških bivališč?«

»Tako kakih 25 km«, je lagal.

Franco je vzdihnil presenečeno — veselo. Pozabil je na slabost, vrgel odejo s sebe ter skušal vstati. Zastonj! Šele potem, ko se je oprijel za deblo drevesa, je bilo videti, da mu bo uspelo, pa se je zgrudil koj po prvem koraku. Lavison mu je priskočil na pomoč, vendar ga je tovariš odrinil, kakor hitro je zopet stal po koncu.

»Bom že, Lavison . . . Šel bom sam . . .«

»Dobro. Vsekako je vredno, da poskusiš.«

Ponudil mu je roko in ga podprl. Tekom prvih minut se je spotikal neprestano, in bi ne mogel nikamor brez prijateljeve pomoči. Obča otrplost se je polagoma umikala iz udov in ko sta prekobacala poldrugi kilometer, se je že lahko obdržal sam na nogah.

Dalje sledi.

funtov sterlingov (to je okroglo 200 milj. Din).

Ras Nasibu,

vrhovni poveljnik abesinskih čet na južni fronti v pokrajini Ogaden, se je zgražal nad italijanskim bombardiranjem mesta Tafarekatan, kjer so pobite bombe več sto žensk in otrok. Po ravno omenjenem bombardiranju je rekel Nasibu: »Italijani ne bodo nikoli zavzeli Abesinije, če tudi nas pobijejo do zadnjega moža. Če bi prodrli do prepada pred glavnim mestom v Ogadenu, Harar, Hararja samega ne bodo dobili. Abesinci smo imeli zgube v bojih pri studencu Ual-ual in pri Geriogubi, vendar se držimo dobro.«